

Як розвиваються діти в дошкільному віці

Дошкільний вік (від 2,5 до 5 років) - прекрасний період у житті дитини. У дитячому віці вона навчилась довіряти своїм батькам. Коли вона навчилась ходити, вона стала трохи більш самостійною. У дошкільному віці дитина використовує довіру і незалежність, щоб досліджувати нові формати гри (наприклад, гру на уяву) або нове середовище (наприклад, дитячий садок).

Дошкільнятам потрібно навчитися робити власний вибір і відчувати задоволення від цього. Як сказав відомий американський психолог Ерік Еріксон, «головне завдання дошкільного віку - навчитися проявляти ініціативу соціально прийнятними способами».

Стиль мислення і навчання дітей дошкільного віку можна описати такою фразою: «У тебе є те, що ти бачиш». Дошкільнята розуміють навколишній світ буквально. Наприклад, якщо розрізати дитині шматок торта на чотири частини, а її братові такий же шматок - на дві частини, дитина буде думати, що у неї в два рази більше частування. Вона буде пояснювати це тим, що чотири шматочки - це більше, ніж два. Дошкільник може почати дружити з іншою дитиною через те, що у неї є щось привабливе (наприклад, гарна сукня або нова іграшка).

Дорослі відіграють важливу роль у житті дошкільника, дозволяючи йому проявляти ініціативу і досліджувати навколишній світ. Поведінка дорослих, їх життєва позиція і стиль мислення впливають на розвиток дошкільників. Те, як вони розмовляють між собою і з дітьми, допомагає дошкільнятам розвинути мовні навички. Важливо, щоб дорослі давали дітям можливість вигадувати собі гри. Це допомагає їм краще розуміти себе і оточуючих, а також розвивати уяву.

У цій статті ми розглянемо основні етапи розвитку дітей у дошкільному віці, а також поради про те, як батьки можуть сприяти їх розвитку. Особливу увагу ми приділимо таким питанням, як ігри на уяву, підготовка до школи та ранній розвиток грамотності.

Розвиток дитини у віці 2,5-5 років

Кожна дитина росте й розвивається у своєму темпі. У різний час у неї проявляються різні показники розвитку. Розглянемо показники, які зазвичай виявляються у дітей у віці від 2,5 до 5 років у різних сферах (фізичний розвиток, спілкування тощо). Показники в списках розміщені в міру їх появи у дитини - від ранніх до більш пізніх.

Показники фізичного розвитку

- Дитина розвиває силу і координацію рухів.
- Дитина краще контролює рухи рук і пальців.

- Дитина вміє зав'язувати шнурки.
- Дитина вміє застібати гудзики та блискавки.
- Дитина вміє бити і ловити м'яч.
- Дитина вміє забивати цвяхи.
- Дитина самостійно одягається і взувається.
- Дитина самостійно ходить у туалет.
- Дитина малює олівцями і фарбами.
- Дитина вміє вирізати ножицями.
- Дитина вміє нанизувати намистини на нитку.
- Дитина вміє стрибати на місці і заплигувати на сходинку або невисоку лавку.

Як батьки можуть допомогти в розвитку дитини

- Забезпечте дитину предметами, які будуть розвивати у неї дрібну моторику. Це можуть бути олівці, фломастери, ножиці, пазли, кубики, намисто, пластилін тощо.
- Забезпечте дитину предметами, які будуть розвивати у неї великі м'язи. Це можуть бути м'ячі, триколісний велосипед, скакалка тощо.
- Обмежте дитині час перегляду телевізора. Дитина повинна навчитися отримувати задоволення від фізичної активності. Створіть вдома середовище, яке буде мотивувати її до фізичної активності.
- Плануйте прогулянки всією сім'єю в місцевому парку.

Мислення і навчання

- У дитини розвивається цікавість.
- Дитина вчиться встановлювати причинно-наслідкові зв'язки.
- Дитина розпізнає букви і цифри.
- Дитина розуміє подібності та відмінності.
- У дитини з'являється поняття часу.
- Дитина розпізнає кольори, форми і текстури.
- У дитини проявляється провідна рука: права чи ліва.
- У дитини розвивається пам'ять.
- Дитина починає розвивати практичні навички.

Як батьки можуть допомогти у розвитку дитини

- Ставте дитині відкриті питання («Як ти зрозумів, що потрібно поєднати ці деталі пазла?»).

- Дайте дитині можливість експериментувати. Наприклад, змішуйте з нею фарби різних кольорів. Опускайте в банку з водою різні предмети (камінець, перо, пробку тощо) і запропонуйте вгадати, що з предметів потоне, а що залишиться на поверхні.
- Повісьте в спальні дитини годинник. Складіть розпорядок дня дитини і повісьте його на видному місці (наприклад, на холодильник).
- Використовуючи обрізки тканини різної текстури та кольорів, зшийте для дитини ковдру.
- Зробіть для дитини картки для запам'ятовування слів. На картках повинні бути зображення тварин, предметів тощо.
- Заохочуйте дитину розповідати про події з минулого. Наприклад, говоріть їй: «Розкажи мені про сьогоднішній день. Чим ти займався? З ким ти грався?»

Вираження почуттів

- Дитина стає ласкавою.
- У дитини розвивається почуття гумору.
- Дитина легко надихається і розчаровується.
- Дитина може демонструвати сильні почуття страху, радості, гніву, любові.
- Дитина може вимагати до себе уваги за допомогою своєї поведінки.

Як батьки можуть допомогти у розвитку дитини

- Допоможіть дитині визначати і висловлювати свої емоції в усній формі, наприклад: «Ти виглядаєш так, ніби тобі сумно. У тебе щось сталося в школі?»
- Заохочуйте дитину розповідати про свої почуття, визнайте, що це допоможе вам зблизитися з нею.
- Уважно спостерігайте за дитиною, слухайте її та реагуйте на її емоції.
- Купіть дитині м'які іграшки чи ляльки, щоб вона могла висловлювати емоції в іграх на уяву (наприклад, втішити ляльку, що плаче, помирити посварених плюшевих ведмедів тощо).

Усвідомлення себе і інших людей

- Дитина проявляє самостійність і грає в ігри на уяву.
- Дитина може контролювати себе.
- Дитина ділиться іграшками з однолітками і дотримується черги в іграх.
- Дитина заводить друзів.
- Дитина проявляє повагу до чужих речей.
- Дитина запам'ятовує своє ім'я, прізвище, адресу, номер телефону, вік і стать.

Як батьки можуть допомогти у розвитку дитини

- Надайте дитині можливість працювати самостійно або в невеликих групах (наприклад, заохочуйте дітей разом зібрати пазл або встановіть дитині час, коли вона повинна залишатися сама і читати книгу).
- Створюйте дитині середовище для гри на уяву.
- Давайте дитині просту роботу. Наприклад, доручайте їй поливати квіти, витирати пил з меблів або прибирати іграшки.

Спілкування

- Дитина починає ставити багато питань.
- Словниковий запас дитини стрімко збільшується.
- Дитина підтримує більш складні бесіди, ніж раніше.
- Дитина любить придумувати і розповідати історії.
- Дитина впізнає у словах літери, які є в її імені.
- Дитина намагається писати своє ім'я.
- Дитина впізнає знайомі пісні та мелодії.
- Дитина правильно формує речення.
- Дитина може залагоджувати конфлікти з однолітками за допомогою слів.